

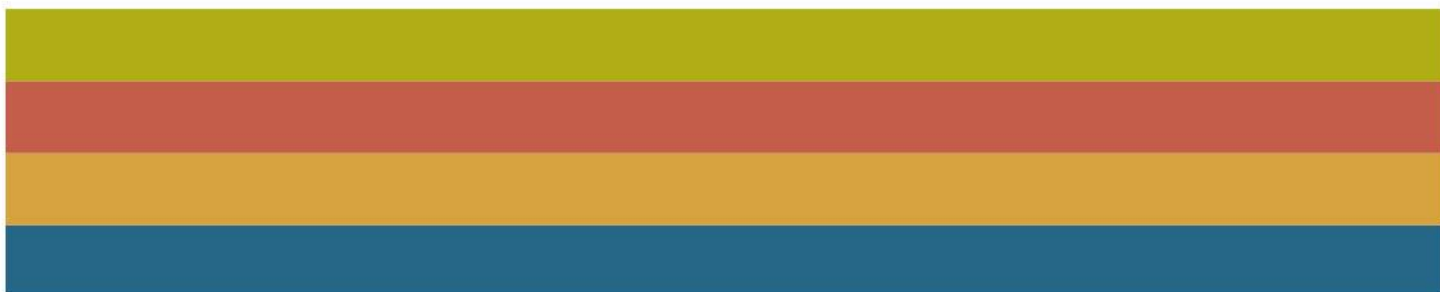
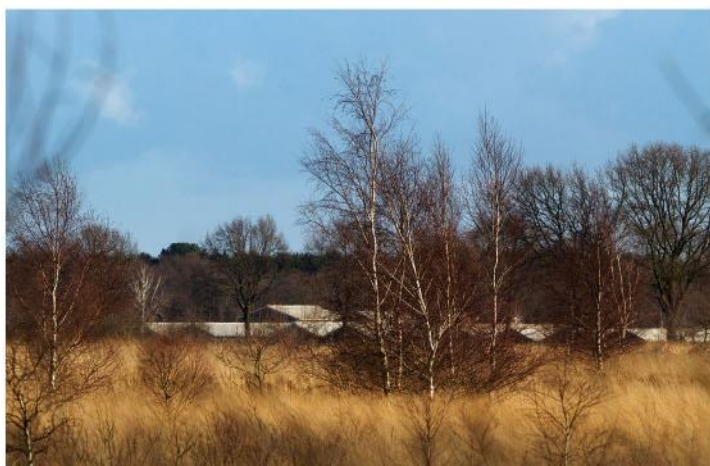

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding Pluimveeslachterij te Dedemsvaart

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop

19 september 2019 / projectnummer: 3226

1 Advies over het aangevulde MER in het kort

De gemeente Hardenberg wil in Dedemsvaart de uitbreiding van pluimveeslachterij Plukon mogelijk maken. De pluimveeslachterij wil de verwerkingscapaciteit uitbreiden van 225.000 naar 360.000 kippen per dag. Voordat de gemeenteraad besluit over het bestemmingsplan en de vergunning zijn de milieugevolgen onderzocht in een milieueffectrapport (MER).

De Commissie voor de milieueffectrapportage adviseerde eerder om voorafgaand aan de besluitvorming de informatie over geluids- en trillinghinder en afvalwaterzuivering aan te vullen. De gemeenteraad heeft de gevraagd de kwaliteit van het aangevulde MER (d.d. 3 juni 2019) te beoordelen.

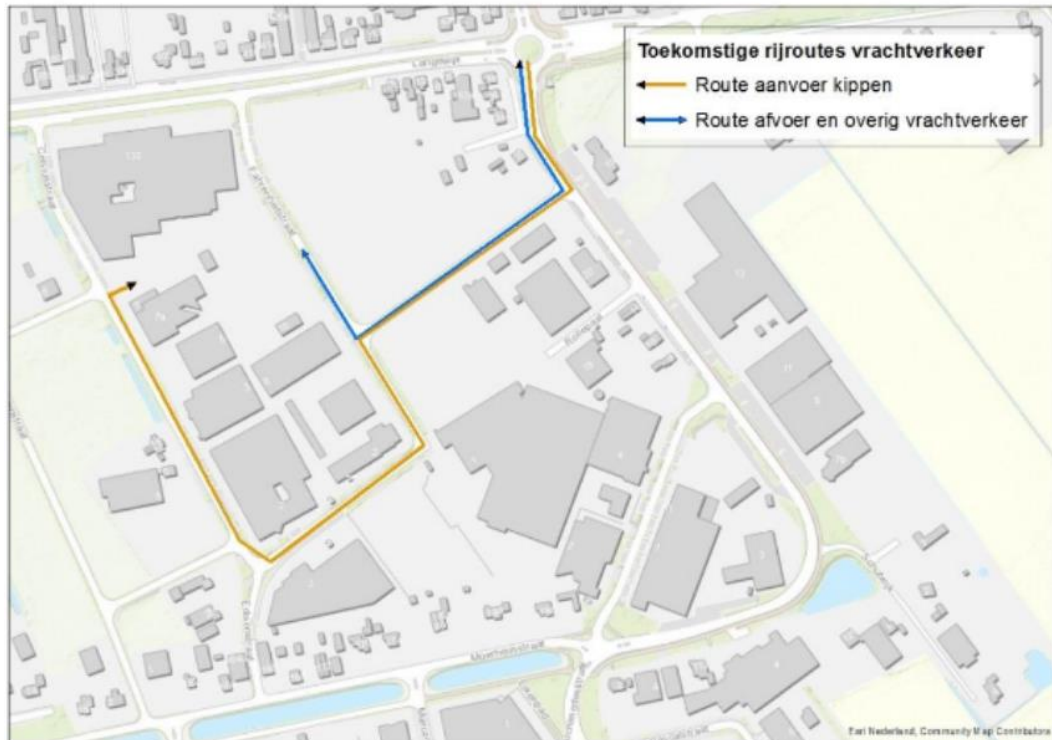
Wat blijkt uit het aangevulde MER?

Het aangevulde MER beschrijft de voorgenomen activiteit, waarvan de effecten zijn weergegeven voor de worst-case situatie. Voor verschillende effecten, zoals geur en verkeer, beschrijft het rapport varianten en scenario's. De verhoging van het aantal te slachten dieren leidt onder andere tot meer geuremissie. Door maatregelen toe te passen, zoals het aansluiten van de paneerafdeling en de afvalwaterzuiveringsinstallatie op een 30 meter hoge schoorsteen, worden deze effecten verminderd. De toename van het verkeer leidt vanwege een nieuwe route, tot minder hinder aan de Moerheimstraat en meer hinder voor een drietal woningen aan de Rollepaal. Afval- en energieaspecten zijn in het aangevulde MER behandeld.

Wat is het advies van de Commissie?

Het aangevulde MER is beter leesbaar en vooral het onderzoek naar de verkeersbewegingen is verbeterd. Ook is een onderbouwing van de locatiekeuze toegevoegd en informatie over afval en energie is in het rapport opgenomen. Verder zijn nu de juiste aantallen vrachtwagens voor het akoestisch onderzoek gebruikt.

In het aangevulde MER ontbreekt echter nog informatie over de geluidshinder van verkeer aan de Rollepaal en over de emissies in het geval van een uitgebreide afvalwaterzuivering. De Commissie adviseert om deze informatie beschikbaar te maken voorafgaand aan de besluitvorming. Daarnaast beveelt de Commissie aan om in de samenvatting aan de omwonenden en de raad duidelijk te maken welke gevolgen te verwachten zijn en de informatie in de samenvatting overeen te laten stemmen met de informatie in het hoofdrapport. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

Figuur 1 – Toekomstige rijroutes vrachtverkeer (bron: MER)

Achtergrond

De gemeente Hardenberg wil in Dedemsvaart de uitbreiding van pluimveeslachterij Plukon mogelijk maken. De pluimveeslachterij verwerkt momenteel 225.000 kippen per dag en wil uitbreiden naar 360.000 kippen per dag. Daarvoor moeten machines met een hogere verwerkingscapaciteit geplaatst worden, de ontvangstruimte veranderen en de productietijd uitgebreid worden naar 24 uur per dag. De overige uitbreiding is bedoeld voor de verdere verwerking en het gekoeld opslaan van de kippenproducten. Mogelijk komt hier ook een paneerafdeling en een uitgebreidere afvalwaterzuiveringsinstallatie. De huidige ontsluiting via de Fahrenheitstraat wordt opgeheven en vervangen door een nieuwe ontsluiting.

Om deze uitbreiding mogelijk te maken moet zowel de omgevingsvergunning als het bestemmingsplan aangepast worden. Een plan-MER is in dit geval verplicht omdat het bestemmingsplan een pluimveeslachterij mogelijk maakt die de drempelwaarde van 25.000 ton vlees per jaar overschrijdt. Dit advies heeft daarom betrekking op het plan-MER voor het bestemmingsplan.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Hardenberg – besluit over Bestemmingsplan Uitbreiding Pluimveeslachterij te Dedemsvaart.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer 3226 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Deze adviezen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming door de gemeenteraad van Hardenberg.

In de tekst wordt ook een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming, nu en in de toekomst, te verbeteren.

Het toetsingsadvies van 8 januari 2019 bevat een uitgebreidere toelichting op de beoordeling van het MER.

2.1 Alternatievenonderzoek

In het MER is inzicht gegeven in de onderbouwing van de keuze voor deze locatie.

2.2 Verkeer

Het verkeersonderzoek is beter uitgewerkt dan in het eerdere rapport. De aantallen transportbewegingen in het MER en het akoestisch onderzoek komen nu overeen. In de toekomstige situatie is sprake van 374 vrachtwagens en 810 personenauto's.

Beoordeling niet navolgbaar

De effectbeoordeling is gebaseerd op 'verandering in ontsluitingsstructuur' en 'verandering in verkeersintensiteiten'. Hierbij ontbreken 'trillingen' en 'verandering hinder bij woningen', die in de tekst wel genoemd worden.

Het eindoordeel voor 'verandering in verkeersintensiteiten' is neutraal-negatief. Dit eindoordeel is onvoldoende onderbouwd en geeft geen samenhangende beschouwing van de effecten. Zo is de verandering van de verkeersintensiteiten op de Rollepaal en de Moerheimstraat onvoldoende in samenhang beschouwd. Zo ook de toename van de geluidhinder (5-9 DB) op een drietal woningen aan een deel van de Rollepaal. Of het genoemde geluidsscherp dit probleem oplost, is niet onderzocht (zie ook paragraaf 2.4).

2.3 Afval en afvalwater

Afval

In het MER is voldoende informatie opgenomen over de samenstelling van de vaste afvalstromen en de verwerking van deze stromen.

Afvalwater

Het aangevulde MER beschrijft dat als onderdeel van het voornemen de bestaande voorzuivering zal worden uitgebreid, waarna het afvalwater wordt geloosd op het riool voor verdere zuivering in de RWZI Dedemsvaart. Het Waterschap Vechtstromen heeft in haar zienswijze aangegeven dat de RWZI Dedemsvaart volbelast en bij tijden overbelast is. Het is daardoor onzeker of deze wijze van afvalwaterbehandeling kan worden gerealiseerd.

Het bestemmingsplan maakt echter ook een uitgebreide afvalwaterzuivering mogelijk. Deze uitgebreide afvalwaterzuivering op de locatie van Plukon zorgt ervoor dat de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater goed genoeg is voor directe lozing op het oppervlaktewater. Een dergelijke uitgebreide afvalwaterzuiveringsinstallatie kan meer geuremissies en andere emissies naar de lucht veroorzaken.

In het aangevulde MER is deze optie benoemd, maar is nog onvoldoende uitgewerkt hoe de uitgebreide zuivering er uitziet, en wat hiervan de te verwachten milieueffecten zijn. Dit is noodzakelijk, omdat het MER de maximaal te verwachten milieueffecten van het voornemen en alternatieven en varianten in beeld moet brengen.

De Commissie adviseert om te verduidelijken:

- Wat de samenstelling is van het te zuiveren afvalwater na uitbreiding van de fabriek, en aan welke kwaliteitseisen het water moet voldoen wanneer het wordt geloosd op het oppervlaktewater;
- De configuratie van de afvalwaterzuiveringsinstallatie en de processen die worden toegepast om de vereiste kwaliteit te behalen;
- De emissies die ontstaan bij het zuiveren van het afvalwater (geur¹, stikstof, anders), de toegepaste mitigerende maatregelen en de milieueffecten die optreden. Ga ook in op temperatuur-effecten bij lozing van het gezuiverde water op het oppervlaktewater.

Gebruik voor de onderbouwing van de configuratie van de afvalwaterzuivering en de emissies, waar mogelijk, ervaringscijfers van vergelijkbare installaties elders.

2.4 Geur, geluid en lucht

Lucht

De toename van het aantal verkeersbewegingen kan effect hebben op de luchtkwaliteit. In de Aerius-berekeningen voor stikstof en de NIBM-tool² (voor fijn stof en stikstof) zijn echter andere aantallen gebruikt dan in de hoofdrapportage. In de NIBM-tool is met een te laag aantal extra vervoersbewegingen en een te laag aandeel vrachtwagens gerekend, waardoor de effecten op luchtkwaliteit worden onderschat.

Geur bij uitgebreide afvalwaterzuivering

De effecten van de mitigerende maatregelen voor geur zijn nu ook apart in beeld gebracht, zodat duidelijk wordt dat het aansluiten van de nieuwe onderdelen op één schoorsteen van 30 meter hoogte (al dan niet gecombineerd met een koolstoffilter) voor een vermindering van de geurhinder zorgen. Dit geldt echter alleen voor de *huidige* afvalwaterzuivering. Het rapport maakt nog niet duidelijk/aannemelijk of dezelfde schoorsteen voldoende is voor beperking van de geurhinder uit de *uitgebreide* afvalwaterzuivering.

¹ Het aangevulde MER stelt dat de geuremissies van een uitgebreide zuivering niet hoger zullen zijn dan van de voorzuivering. Omdat onduidelijk is welke processen in de uitgebreide waterzuivering worden toegepast is deze stelling niet te verifiëren.

² Niet in betekende mate tool die gebruikt wordt om gevolgen voor luchtkwaliteit (stikstof en fijn stof) van een toename in (vracht)verkeer te berekenen.

Geluidshinder verkeer en mitigerende maatregelen

Het thema geluid wordt in het MER neutraal beoordeeld. De Commissie is van mening dat deze conclusie beter onderbouwd moet worden. Hierbij dient te worden ingegaan op de

volgende aspecten:

- Kwantificeer de geluidverbeteringen voor de woningen aan de Moerheimstraat;
- Maak inzichtelijk welke maatregelen (zoals een geluidscherm) mogelijk zijn om de situatie bij de woningen aan de Rollepaal, waar een verslechtering optreedt, te verbeteren;
- Maak kwantitatief inzichtelijk of er voor deze woningen een aanvaardbaar leef- en woonmilieu ontstaat (cumulatie van effecten geluid, geur, toename van trillingen als gevolg van toename intensiteiten).

De Commissie adviseert om:

- voor luchtkwaliteit de juiste cijfers over verkeersbewegingen te gebruiken;
- voor geurhinder de worst-case situatie in beeld te brengen;
- de af- en toename van geluidshinder apart inzichtelijk te maken en mitigerende maatregelen te beschrijven.

2.5 Energie

Maatregelen voor energiebesparing en -opwekking zijn in het MER beschreven. Voor verschillende maatregelen (zoals een dakconstructie geschikt voor zonnepanelen) wordt verwezen naar de ervaringen in Wezep. Andere maatregelen zijn echter minder concreet uitgewerkt. Met de informatie is voldoende duidelijk dat er mogelijkheden zijn voor energiebesparing en -opwekking. De Commissie beveelt aan dit verder uit te werken zodat duidelijk wordt welke bijdrage geleverd kan worden aan de doelstelling van de gemeente om minimaal 30% van het energieverbruik duurzaam op te wekken.

2.6 Stikstofdepositie

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Daaruit blijkt dat de Passende beoordeling bij het PAS niet als toestemmingsbasis kan dienen voor plannen en projecten die leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden met instandhoudingsdoelstellingen voor stikstofgevoelige soorten en habitattypen.

Dit betekent dat voor dit plan een Passende beoordeling moet worden opgesteld, als significante gevolgen als gevolg van stikstofdepositie niet kunnen worden uitgesloten. Het MER bevat hierover onvoldoende informatie.

De Passende beoordeling moet laten zien of aantasting van natuurlijke kenmerken kan worden uitgesloten. Bij deze beoordeling kunnen mitigerende maatregelen worden meegenomen.³ Denk hierbij vooral aan maatregelen aan de bron, zoals interne (binnen het

³ Zie over het inzetten van maatregelen ook de brief Nadere reactie op uitspraak Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 12 juni 2019.

bedrijf) en externe saldering (met een bron buiten het bedrijf). Voor bronmaatregelen kan namelijk met wetenschappelijke zekerheid worden beschreven hoeveel stikstofdepositie de maatregel wegneemt.

Het nemen van gebiedsgerichte maatregelen als mitigerende maatregelen is waarschijnlijk niet toegestaan. Denk hierbij aan maatregelen zoals plaggen. Het is in de praktijk namelijk lastig om met wetenschappelijke zekerheid aan te tonen dat de maatregel een effect voorkomt, ook al gaat het om een maatregel die bewezen effectief is. Dan nog is het de vraag of de positieve effecten van de maatregel tijdig, voldoende en op de gewenste plek optreden.

Daarnaast blijkt uit de uitspraak dat maatregelen alleen als mitigerende maatregelen kunnen worden meegenomen, als deze niet al nodig zijn voor het behoud of het voorkomen van verslechtering of verstoring van het gebied.⁴

Daarnaast beveelt ze aan om de worst-case situatie in beeld te brengen, inclusief de eventuele extra stikstofemissies afkomstig van de uitgebreide afvalwaterzuiveringsinstallatie.

Onderzoek in een Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het plan, in cumulatie met andere activiteiten, de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet aantast. In de Passende beoordeling mogen bij deze beoordeling mitigerende maatregelen worden meegenomen. Het voornemen en de alternatieven moeten uitvoerbaar zijn binnen de kaders van de Wet natuurbescherming (Wnb). Beschrijf daarom in ieder geval één alternatief waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden wordt voorkomen.

2.7 Samenvatting en monitoringsplan

De samenvatting wekt de indruk dat met maatregelen bij de vergunning alle mogelijke gevolgen van het plan voorkomen kunnen worden. Dit blijkt evenwel nog niet uit het MER. Voor de gemeenteraad en omwonenden moet duidelijk zijn welke kwaliteit van de leefomgeving te verwachten is. Zorg er daarom voor dat de informatie uit de samenvatting overeenkomt met de informatie uit het rapport.

In het aangevulde MER is ook een nadere uitwerking van het monitorings- en evaluatieplan opgenomen. Op basis van het MER zijn verschillende onderwerpen genoemd die aandacht verdienen in de monitoring. Dit biedt een goede basis voor het monitoringsplan. Wat echter nog ontbreekt is informatie over de monitoringsfrequentie. Daarnaast ontbreekt een overzicht van mitigerende maatregelen. Dit is nodig om helderheid te verschaffen over welke maatregelen genomen kunnen worden wanneer de effecten nadeliger uitpakken dan gedacht. Om de uitvoerbaarheid van de alternatieven aan te tonen is inzicht nodig in de beschikbaarheid en haalbaarheid van de maatregelen die invulling kunnen geven aan de planregel. De Commissie beveelt aan dit voor de besluitvorming inzichtelijk te maken.

⁴ Hoe een maatregel kan worden aangemerkt, zal moeten blijken in een nadere gebiedsanalyse per Natura 2000-gebied waarin de benodigde instandhoudings- en passende maatregelen worden benoemd. Zolang deze gebiedsanalyses niet beschikbaar zijn, is niet duidelijk welke maatregelen nog beschikbaar zijn als mitigerende maatregel.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Arjen Brinkmann

ing. Eefje van Horssen-Maas

Marianne Schuerhoff MSc (secretaris)

mr. Tom Smit (voorzitter)

ir. Ruud Westerhof

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Bestemmingsplan uitbreiding pluimveeslachterij.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit D39.1, "De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor het slachten van dieren als prod.cap. >=25.000 ton vlees p/j)". Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad Hardenberg.

Initiatiefnemer besluit

Burgemeester en Wethouders gemeente Hardenberg.

Initiatiefnemer MER

Plukon Dedemsvaart BV.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 6 december 2018 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3226](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

